

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

16/5564

09.01.2017

Tildelingsbrevet til Norges forskningsråd for 2017

1 Innledning

Forskningsrådet er et viktig virkemiddel for departementet for å bidra til å nå de sektorpolitiske målene om bedre helse i befolkningen og bedre, tryggere og mer effektive helse- og omsorgstjenester.

2 Mål for Norges forskningsråd

Det vises til Kunnskapsdepartementets (KD) tildelingsbrev for 2017 som omtaler helheten i regjeringens overordnede forskningspolitiske mål og prioriteringer og til de fem målene som er fastsatt for Norges forskningsråd:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgiving

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Helse- og omsorgsdepartementet

Departementets tildelinger til Forskningsrådet skal primært bidra til *Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer* samt *Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet* og *Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet*.

Oppfølgingen av HelseOmsorg21-strategien og regjeringens handlingsplan for denne, regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning (2014-2018) samt viktige politiske målsettinger innen forebygging og folkehelse, behandling/diagnostisering og

rehabilitering og helse- og omsorgstjenester er uttrykt i statsbudsjettet, i Legemiddel-meldingen (Meld. St. 28 (2014–2015)), Primærhelsemeldingen (Meld. St. 26 (2014-2015)), Folkehelsemeldingen (Meld. St. 19 (2014-2015)), Nasjonal helse- og sykehusplan (Meld. St. 11 (2014-2015) og Prioriterings-meldingen (Meld. St. 34 (2015–2016)).

Behovsidentifisert forskning, brukermedvirkning og vurdering av både nytte og kvalitet i prosjekter skal ivaretas i tråd med føringer gitt av HOD i brev datert 23. februar 2015.

2.2 Styringsinformasjon

Det vises til KD etatsstyringsbrev punkt 3 som omtaler styringsinformasjon for målene som er felles for alle departementene. I tillegg er bruken av Health Research Classification System, HelseOmsorg21 Monitor og øvrige måle- og rapporteringssystemer og statistikk som omfatter forskning, innovasjon og næringsutvikling innenfor helse og omsorg viktig styringsinformasjon for Helse- og omsorgsdepartementet.

3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2017

Det vises til Helse- og omsorgsdepartementets (HOD) budsjettforslag for 2017 (Prop.1 S 2016-2017) og Innst. 11 S (2016-2017), og det tildeles med dette **333,747 kroner** til Norges forskningsråd (Forskningsrådet) med henholdsvis **332,207** mill. kroner over kap.780 post 50 og **0,540** mill. kroner over kap. 732 post 21 til drift og utvikling av nasjonalt system for måling av ressursbruk til forskning i helseforetakene. Tildelte midler for 2017 vil bli utbetalt kvartalsvis (mars, juni, september og desember).

Bevilgningen for 2017 skal gå til følgende programmer og aktiviteter i regi av Norges forskningsråd:

Program	Budsjett kapittel/ post	2017
Bedre og mer effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester (HELSEVEL)	780.50	121 743
Bedre helse og livskvalitet gjennom hele livsløpet (BEDRE HELSE)	780.50	69 985
God og treffsikker diagnostikk, behandling og rehabilitering (BEHANDLING)	780.50	62 075
Global helse- og vaksinasjonsforskning (GLOBVAC)	780.50	9 800
Program for stamcelleforskning	780.50	18 100
STRATEGISKE OG ANDRE SATSINGER		
Kvinnens helse og kjønnsperspektivet	780.50	10 497
EUs strålevernprogram	780.50	1 000
Transcan	780.50	3 500
JPI nevrodegenerative sykdommer og Alzheimer	780.50	9 150
JPI antibiotikaresistens og forskning	780.50	6 588
HelseOmsorg21	780.50	10 869
- HelseOmsorg21 Monitor og sekretariat		

Stimuleringstiltak for økt norsk deltakelse i EUs rammeprogram for forskning		1 000
Forskning på antibiotikaresistens		3 000
Måling av ressursbruk til forskning i helseforetakene (NIFU)	732.21	540
Innovasjon		3 900
Coalition for Epidemic Preparedness Innovation (CEPI)		1 000
I alt på kap. 780,50, kap. 732, 21		332 747
Totalt på kap. 780 post 50		332 207

Føringer:

- Helse- og omsorgsdepartementet ber om en videreføring av finansieringen av forskning på demens med inntil 20 mill. kroner i 2017, jf tildelingsbrevet for 2016.
- HELSEVEL er styrket med 20 mill. kroner som oppfølging av opptrappingsplanen på rusfeltet (2016-2010). Det er et uttalt mål i planen å øke kunnskapen om effekten av de tiltak og den behandling som tilbys personer med rusproblemer. Det er behov for økt forskning og kunnskap om kommunale tjenester til personer med rusproblemer, samt om samhandlingstiltak og effekter av disse. HELSEVEL er i tillegg styrket med 5 mill. kroner for å følge opp kunnskapsbehov identifisert i Prop. 12 S (2016-2017) Opptappingsplan mot vold og overgrep (2017-2021) som ble lagt frem 28. oktober 2016
- Sykdommer som representerer store samfunnsmessige utfordringer, har høy sykdomsbyrde og der vi vet det er kunnskapshull er viktig å prioritere, dette gjelder eksempelvis muskel- og skjelettsykdommer, ALS, langvarige smertetilstander og utmattelsesykdommer med mer.
- Det settes av 4 mill. kroner fra 2017 som skal benyttes til å understøtte innovasjon innenfor programporteføljen HOD finansierer gjennom Forskningsrådet.
- Forskningsrådet skal styrke sekretariatsfunksjonen inkludert nettsiden og drifte samt videreutvikle HelseOmsorg21 Monitor i 2017, arbeidet styrkes med 4. mill. kroner som kommer i tillegg til 6,869 fra 2016.
- Forskningsrådet fikk i 2016 tildelt 3 mill. kroner for å bidra til å følge opp den nasjonale strategien mot antibiotikaresistens. Midlene videreføres i 2017 og skal brukes til å styrke norsk forskningsinnsats mot antibiotikaresistens.
- Departementet ønsker at Forskningsrådet fra 2017 deltar som Norges representant i General Assembly i European and Developing Countries Clinical Trials Partnership 2 (EDCTP2) i stedet for Helsedirektoratet.
- De regionale helseforetakene og Forskningsrådet skal vurdere mulighetene for økt samordning av kriteriene for nytte, samt evaluere forståelsen og effekten av nye kriterier for hhv kvalitet, nytte og brukermidvirkning.
- Forskningsrådet kan bruke inntil 1 mill. kroner av sin ramme fra 2017 (og de påfølgende fire årene) til dekke noen av merkostnadene Forskningsrådet vil få knyttet til søknadsbehandlingssystem for CEPI-sekretariatet.
- Departementet ønsker at det gode samarbeidet som er utviklet mellom Direktoratet for e-helse og Forskningsrådet videreføres og ønsker å holdes orientert om dette på en egnet måte.

4. Oppdrag fra departementet

4.1 Kunnskapssystem for forskning rettet mot de kommunale helse- og omsorgstjenestene

Forskningsrådet bes om i samarbeid med Helsedirektoratet å forberede de tiltak som må iverksettes for at budsjettmidler til forskning rettet mot kommunale helse- og omsorgstjenester fra 2018-budsjettet gradvis overføres Forskningsrådet i samsvar med omtalen i kap. 11 i Del III i 2017-budsjettet. Skisse til slik overføring oversendes departementet innen 1. mai 2017.

4.2 Oppdrag om forskningsbaserte evalueringer av pakkeforløp kreft, fritt behandlingsvalg, Omsorg 2020 og rituell omskjæring av gutter

Evalueringen av fritt behandlingsvalg skal i tillegg til det som tidligere er avklart også inkludere evaluering av konsekvensene av øvrige endringer i pasientrettighetene som trådte i kraft 1.11.2015. Evalueringen skal særlig belyse om fristene gis til en reell start på et pasientforløp, og om pasienter venter uhensiktsmessig lenge etter at pasientforløpet er startet og fristen er oppfylt. Revidert mål- og rammedokument legges til grunn for den konkrete innretningen av evalueringsoppdraget, ved behov har departementet og Forskningsrådet dialog om oppdraget.

4.3 Handlingsplan for forskning og innovasjon innenfor persontilpasset medisin

Forskningsrådet skal i tråd med anbefalingen i Nasjonal strategi for persontilpasset medisin i helsetjenesten 2017-2021 etablere en handlingsplan for forskning og innovasjon på området. De regionale helseforetakene skal involveres i arbeidet.

4.4 Videreføring av CHARM etter 2017

Med bakgrunn i Forskningsrådets vurdering av CHARM ønsker departementet å videreføre og videreutvikle den nasjonale knutepunks- og nettverksfunksjonen for tverrfaglig rehabiliteringstjenesteforskning, blant annet gjennom å styrke brukervedvirkning og forankring i kommunene. Forskningsprosjekter forutsettes imidlertid finansiert med egne midler og gjennom utlyste eksterne midler. Departementet anbefaler at ansvar for utarbeidelse av en femårig kontrakt og årlig oppfølging legges til HELSEVEL-programmet. Forskningsrådet kan bruke inntil 2 millioner per år av HELSEVELs budsjett til videreføringen av CHARM.

5. Krav til rapportering

Helse- og omsorgsdepartementet ber om rapportering på forskning og innovasjon innenfor følgende sektorpolitiske prioriteringer:

- forebygging og folkehelse
- behandling/diagnostisering og rehabilitering
- helse- og omsorgstjenester

De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet under pkt 2.1 i dette brevet.

I tillegg bes Forskningsrådet rapportere på følgende:

- Nytteperspektivet og brukermedvirkning (integrert i øvrige sektorpolitiske prioriteringer)
- Virkemiddelet "Behovsidentifisert forskning"
- Forsknings- og innovasjon gjennom ulike satsinger ved bruk av HRCS
- Fordeling av inntil 20 mill. kroner til demensforskning i Forskningsrådet i 2016.

Det skal rapporteres på bruken av midler fra Helse- og omsorgsdepartementet i tråd med struktur og forventninger til innhold i vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter).

Rapporteringskrav og frister for 2017 framgår av KDs tildelingsbrev som etatsstyrer (som inkluderer oversikt over tidsfrister for Forskningsrådets leveranser av årsrapport, halvårsrapportering, budsjettforslag etc. framgår. til innhold i vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter) etc).

Vi ber om at innholdet i dette tildelingsbrevet gjøres kjent for aktuelle programstyrer i Forskningsrådet.

6 Planlagte styringsmøter

Det planlegges et styringsmøte etter at Helse- og omsorgsdepartementet har mottatt Årsrapport 2016 (dvs møte i løpet av mai 2017), og når departementet har mottatt Store Satsinger for 2019 (dvs. møte i løpet av november/desember 2017).

Med vennlig hilsen

Cathrine Meland (e.f.)
ekspedisjonssjef

Maiken Engelstad
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi;

Arbeids- og sosialdepartementet
Helsedirektoratet

Postboks 8130 Dep 0032 OSLO
Postboks 7000 St. Olavs plass 0030
OSLO
Verkstedveien 1,
Lovisenberggata 8, 0277, 0456
OSLO

Direktoratet for e-helse
Folkehelseinstituttet

De regionale helseforetakene

Kunnskapsdepartementet

Riksrevisjonen

Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet

Nærings- og fiskeridepartementet

Postboks 8119 Dep 0032 OSLO
Storgt. 16 0155 OSLO
Postboks 8036 Dep 0030 OSLO
Postboks 8090 Dep 0032 OSLO

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

16/5564

13.06.2017

Tillegg til tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2017

Det vises til Prop. 129 S (2016–2017) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2017 og Innst. 401 S – 2016–2017 om flytting av 1 mill. kroner fra kap. 714 post 21 og 15 mill. kroner til etablering av et forskningssenter for klinisk behandling på alvorlige sykdommer som rammer sentralnervesystemet som ALS, MS og demens m.fl .

1. Nærmere om flytting av 1 mill. kroner til EURATOM

Det overføres 1 mill. kroner til Forskningsrådet knyttet til norsk deltakelse i EUs strålevernprogram, Euratom fra kap. 714 post 21 til post 780 post 50.

2. Ny senterordning - Forskningssentre for klinisk behandling

Forskningsrådet gis med dette i ansvar å etablere et forskningssenter for klinisk behandling på alvorlige sykdommer som rammer sentralnervesystemet som ALS, MS og demens m.m. på bakgrunn av Prop. 129 (2016-2017) og Innst. 000 (2016-2017). Tiltaket er i tråd med HelseOmsorg21-strategien, regjeringens oppfølging av denne og Forskningsrådets utredning av ny ordning for forskningssentre for klinisk behandling datert 17. mars d.å..

Midlene skal lyses ut nasjonalt i løpet av 2017.

I tråd med ovennevnte utredning fra Forskningsrådet om en ny senterordning har departementet forventninger om at senteret skal;

- gjennomføre kliniske studier av høy kvalitet med potensial til å endre klinisk praksis
- bidra til innovasjon i behandling
- bidra til evidensbasert behandling
- drive frem økt grad av nasjonalt og internasjonalt samarbeid
- bidra til translasjon av basale oppdagelser til klinisk anvendelse

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Kontoradresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
983 887 406

Avdeling
Spesialisthelsetjenesteavdelingen

Saksbehandler
Maiken
Engelstad
22 24 84 90

- bidra til nye vitenskapelige ideer og oppdagelser
- bidra til å skape et solid og gjensidig ønsket samarbeid mellom næringsliv og sykehus
- bidra til å øke satsingen på norsk næringsutvikling basert på klinisk utprøving
- utdanne kompetente klinikere og kliniske forskere

En organisering som ivaretar mest mulig likeverdig tilgang til kliniske studier på tvers av helseregionene bør vektlegges.

Departementet legger til grunn at midlene lyses ut høsten 2017 med sikte på etablering av senteret i 2018.

I vedlegg til årsrapport for Forskningsrådet for 2017 ønsker departementet en rapportering på status på denne satsingen.

Med hilsen

Cathrine Meland (e.f.)
ekspedisjonssjef

Maiken Engelstad
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Kunnskapsdepartementet
Nærings- og fiskeridepartementet
Riksrevisjonen
Riksrevisjonen